

Prvih 10 let Jamarskega kluba Krka

Tanja Podržaj
Jamarski klub Krka

Bila je tema, samo luč pred menoj me je opomnila, da nisem sama. Močan moški glas za menoj me je spodbudil, da naj nadaljujem z drsanjem po zadnji plati navzdol: »Naj te ne bo strah, v nadaljevanju se jama razširi.« In res, sedaj me je strah samo še tega, da se jama ne bo prekmalu zaključila in bo konec našega raziskovanja.

Začetek našega kluba sega že pred leto 2006, saj so jamarji Jamarskega kluba Novo mesto že kar nekaj let pred tem pridno hodili v Gradiček in odkopavali vhod v sedanjo Jamo Poltarico (odkrita leta 2001), ki jo je odkril član Božidar Hribar. Večina njihovih delovnih akcij se je zaključila v zavetju naše domačije, kjer so ob hladni pijači veselih obrazov razlagali o novem odkritju. Pozneje sta dobra volja posameznikov, ki so nam ponudili prostor za delovanje, in njihova podpora botrovali, da smo na prvem občnem zboru ustanovili Jamarski klub Krka, ki je bil uradno registriran 14. marca 2006. Kot vsak klub je imel tudi naš na začetku malo nerodne korake, veliko stvari se je bilo treba naučiti. Pridobiti je bilo treba opremo za delovanje kluba, pisale so se finančne prošnje za donacije, delala se je reklama za pridobitev novih članov. Sedaj mislimo, da nam je uspelo prvo leto delovanja kar dobro prekrmariti. Naš prvi predsednik kluba, Marko Pavlin, je svojo nalogo skupaj z upravnim odborom zelo dobro opravil. Videlo se je, da je jamar s srcem na pravem mestu. Seveda je bilo tudi kdaj malo nesoglasja,

Čiščenje Jame dvojnega vhoda, imenovana tudi Lisičja luknja. FOTO TANJA PODRŽAJ

Tečaj prve pomoči. FOTO LEOPOLD BREGAR

vendar je vsak vedel, kakšno zadolžitev ima. Že prvo leto je potekala jamarska šola, ki so jo vodili starejši jamarji. Sprva nerodni koraki v steni nad jamo Poltarico so sčasoma postajali vedno hitrejši. Pod budnim očesom jamarskih inštruktorjev je prva generacija novopečenih jamark in jamarjev na Krki jeseni leta 2006 opravila izpit za jamarja pripravnika. Kako smo bili tega veseli, celoletne priprave in plezanje v steni se je splašalo. Jame, ki smo si jih do takrat ogledali, so bile zelo zanimive, vendar smo šele pozneje spoznali pravi pomen jamarstva. Skoraj je ni bilo večje ali bolj znane jame na Dolenjskem, ki si je ne bi ogledali v sklopu jamarske šole. Spomnim se impozantnega plezanja v Žiglovci, kjer smo dolgo časa plezali in plezali, preden smo dosegli rob vhodne stene. Gunganju in smeha na vrvi ni bilo ne konca ne kraja. Jama Kaščica nas je navdušila z lepo zasiganostjo in igro narave, Šolnovo brezno ravno tako. Kako smo začudeno iskali brezno Pihalnik in se smejali, ko smo zagledali vhod vanj kar sredi ceste pod kanalizacijskim pokrovom.

Smeha in prijetnega druženja ni manjkalo niti na jamarskih taborih. Tam smo spoznali tisto pravo »jamarijo«, raziskovanje novih, še ne poznanih jam. Jamarski zaključki akcij z dobrotami z žara so tudi postali stalnica raziskovanj vsaj v poletnem času, ko so dnevi daljši. Izjema niso bili niti tabori na Kaninu in Kaninskih podih, ko je tam še deloval Dom Petra Skalarja. Namesto poležavanja ob morju, smo se s težkimi nahrbtniki zapodili proti Kaninskim podom, kjer nam je dom za teden dni ali manj postala votlina, ki so jo uredili za bivanje v času raziskovanja člani Jamarskega kluba Novo mesto. Po dnevu ali dveh nas niti ni več motil vonj po prepotenih neumitih telesih, le ob prihodu v dolino, smo se pred obveznim kopanjem v Soči poskušali izogibati ljudem. Niti osvežilni robčki, ki sem jih verjetno edina tovorila na 2000 metrov, niso kaj dosti pomagali. Povsem drugače je bilo na mednarodnih odpravah v Črno goro,

ki smo se jih začeli udeleževati po letu 2009. Med drugim nam je »skupaj« z angleškimi jamarji uspelo raziskati jamo PT4, ki je s svojimi 455 metri globine in 800 metri dolžine dolgo veljala za eno globljih in težjih jam v Črni gori. S svojimi kačastimi meandri in čudovito peščeno plažo na dnu jame, je marsikomu pustila modre pečate po telesu. Raziskali smo prenekatero jamo na povsem zaraščenem terenu, saj je Kameno more, kjer smo imeli postavljene tabore veljalo za bogat teren z novimi jamami. Poznanstva in prijateljstva, ki so se v tem desetletju našega delovanja stkala, nam pomenijo veliko in jamarski pogovori s prijatelji so vedno polni smeha in dogodivščin.

Ne glede na vse, pa še vedno najraje delamo in se potepamo po domačih gozdovih. Po večini so bile to manjše jame, redko katera je preseгла globino 50 metrov, da bi odkrili jamo z več kot kilometer dolgim poligonom, so bile sanje za nas. A vendarle, odkrili in raziskali smo kar nekaj jam, kjer smo presegli globino 100 metrov. Eno izmed takšnih je Brezno pod Jelen brdom, še globlje smo prišli v Goteniškem breznu, do globine 170 metrov, ki smo ga raziskali letu 2009. Sanje o jami, ki »šiba«, so se uresničile z večletnim delom v Dihalniku Šica. Delo so začeli leta 1998 že člani Jamarskega kluba Novo mesto, vendar se je vhodni del ob višjem vodostaju vedno znova spodsipal. Pozneje smo znova odkopali vhodni del, kupili betonske cevi in na ta način uredili vhodni del ter se prebili do aktivnih delov jame. Večina od trenutnih 1000 metrov dolgih rovov, dvoran in jezer je sedaj raziskanih, delo pa še vedno ostaja za jamarske potapljače.

Cavsovo brezno. FOTO LEOPOLD BREGAR

Malo je manjkalo, da bi Jama na Mangartskem sedlu imela podobno odkrito dolžino, a nam je na pribl. 700 metrih poligona enostavno zmanjkalo volje. Velikokrat smo pomislili tudi, da nas na italijanski strani čaka izhod, saj so vse meritve kazale, da se jama nadaljuje v smeri italijanske meje. Visokogorske jame niso le hladnejše in s tem tudi bolj nevarne; v njih je enostavno premalo prostora za varno bivakiranje, ki bi nam omogočalo nadaljnje raziskave. Veliko bolj so nam očitno naklonjene manjše »čurke«, ki smo jih odkrili in raziskali zares veliko. Na eno izmed njih nas vežejo še posebej čustveni spomini. To je komaj 19 metrov globoka in 48 metrov dolga Jonina jama. Septembra 2013 je med svojim lovom na lisico nemška terierka po imenu Jona sledila svojemu plenu nekoliko predaleč. Obe z lisico sta padli v ozko jamo, na srečo sta pristali, kot se je pozneje izkazalo, v prvi manjši dvoranici na globini osmih metrov. Člani našega kluba, ki se dobro poznajo z lastnikom mlade psičke, so organizirali »reševalno« akcijo in vhodne dele jame v treh popoldnevih razširili, da je psička Jona po 57 urah preživetih v temi le ugledala dnevno svetlobo in lastnika, ki je ravno ta dan praznoval rojstni dan. Kot zanimivost, psička jo je odnesla brez poškodb, medtem ko je lisica doživela tragičen konec, saj je terierka tudi v jami pokazala svoj lovski značaj.

V svojih prvih desetih letih nam je uspelo dokumentirati okoli 260 novih jam in brezen, skupno smo v času vsakoletnih jamarskih šol izobrazili petnajst jamarskih pripravnikov, šest jamarjev in dva inštruktorja jamarstva. Ponosni smo tudi, da so naši člani pripravljene nadgraditi svoje jamarsko znanje z veččinami reševalnih tehnik, saj vsako leto podpišejo operativnost v Jamarski službi Slovenije vsaj trije člani našega kluba. Število vsakoletnih klubskih akcij presega število 150 in nič čudnega ni, da smo večino vikendov preživeli po jamah, med tednom pa smo z dobro uigrano ekipo prali blatno opremo, risali načrte, pisali zapisnike in razmišljali, kam se bomo podali prihodnji vikend. Vsako leto smo izvedli čistilno akcijo in sodelovali pri marsikaterem projektu Katastra jam pri Jamarski zvezi Slovenije. Eden izmed večjih projektov, ki smo se ga lotili v zadnjih letih, je bil nakup skupne nepremičnine leta 2014, kjer si bomo po številnih selitvah dokončno uredili svoje prostore. Članstvo v klubu se je v prvih nekaj letih vztrajno povečevalo, sedaj se že nekaj let vrti okoli številke 40. Vsako leto nam uspe pridobiti kakšnega novega člana, kar tudi nam da nov zagon za stalno izobraževanje. Brez dvoma nam vse to, kar smo dosegli v desetih letih ne bi uspelo brez dobre podpore posameznikov, ki so z nami v dobrem in slabem. A tudi brez simpatizerjev kluba bi bilo pridobivanje opreme in preostalih stvari nemogoče. Pri tem nam v veliki meri pomaga občina in številna podjetja. Ob svoji desetletnici smo v sklopu našega praznovanja obeležili s slavnostnim obiskom Jame Poltarice, ki je glavni razlog za nastanek našega kluba. S pomočjo Jamarske zveze Slovenije smo v jesenskem roku izpeljali izpite v steni nad Poltarico. Oktobra pa smo pomagali obuditi že skoraj pozabljeno tradicijo in za jamarstvo na Dolenjskem pomemben dogodek, Dolenjski jamarski tabor.

In načrti za naprej? Nikoli se ne ve, kam nas zanesejo stopinje, v katero jamo bomo še pokukali, koliko jih bomo še raziskali in dokumentirali. Vsekakor je sedaj za nas na prvem mestu ureditev klubskih prostorov, ki nam bodo nudili varno zavetje. Poskrbeli bomo tudi za izobražene jamarje in seveda medsebojno druženje z isto željo – odkrivati svet »tam spodaj«. Do takrat pa jamarski srečno in upajmo, da se kmalu vidimo na kakšni skupni akciji.